

6. Dingens Barometers

Na kwik
terug monter

Toen Dingens Barometers in 2007 te horen kreeg dat Europa het verbod om nog langer barometers te maken met kwik, stond de economische barometer voor het bedrijf op storm. “Met dat Europees verbod zagen we 80 % van onze omzet geschrapt”, zegt Paul Dingens. Ondanks die onheilstijding bleef Dingens volharden en zoeken naar een nieuwe strategie én een nieuw product. “We zijn tot een uiterst accuraat en ecologisch alternatief gekomen: de kwikloze barometer.” Hoe noodzaak tot innovatie leiden kan.

Het was met een eenvoudige pennentrek dat het verbod op het gebruik van kwik in barometers werd bezegeld, dat daarmee ook het doodvonnis betekend werd van een familiebedrijf dat al meer dan 40 jaar grossierde in accurate, authentieke kwikbarometers bleek niet te deren. “Dat Europese verbod was nogal obscuur in die zin dat men barometers mee had opgenomen in de regelgeving rond kwik, terwijl er veel kleinere hoeveelheden worden gebruikt dan de andere kwikverwerkers én bovendien gaat het in onze sector altijd om gerecupereerde kwik”, verwoordt Paul Dingens nogmaals zijn ongenoe-gen van destijds.

De verbittering over de hele regelgeving blijft er tot op de dag van vandaag. “We zijn naar de Europese commissie getrokken, hebben alle mogelijke kanalen aangewend om toch maar duidelijk te maken dat we veel milieuvriendelijker werken dan men liet uitschijnen. Je moet weten dat de Europese barometersproducenten allemaal samen hooguit 200 kilogram per jaar gebruikten. Dat is verwaarloosbaar in vergelijking tot wat er in spaarlampen wordt verwerkt. Terwijl dat als ecologisch wordt gepromoot.” Ondanks het protest rond de twee maten en gewichten helde de balans over naar het verbod. Het was gedaan. Geen kwik meer in barometers.

De economische doodstrijd daaropvolgend, betekende niet alleen dat Paul Dingens zijn bedrijf aanzienlijk moest afslanken, er moest ook een totaal nieuwe strategie bedacht worden. “We hadden toen al wel een gamma

↑
Innovacelli Barometer
© Dingens Barometers

aan digitale meetapparatuur, maar dat is niet onze productie en alleen maar daarmee red je het niet. Bovendien heb ik altijd mijn scepsis tegenover de digitale apparatuur, want er treedt altijd verval op de accuraatheid. Naargelang de kwaliteit van de producten heb je een lange levenscyclus maar eeuwig gaan dergelijke meet-toestellen niet mee. Geloof me.” Omringd door honderden barometers van tientallen én honderden jaren oud klinkt dat niet als een holle boodschap. Wel integendeel, het is Dingens te doen om een eerlijkheid in product en productie en ook in waarde.

Van de ene dag op de andere een half miljoen euro aan voorraden opgeven en dat in een wereld waarin een financiële infarct niet veraf was, ga er maar aan staan. De crisis sloeg genadeloos toe en nieuw kapitaal vinden om te overleven was één ding, maar een strategische herorientatie een ander. Waarop moest Dingens zich gaan toelagen? “Ik wist het zelf ook niet meer. Het was een gigantische opdoffer en ik ben meteen gaan aankloppen bij zowel werkgeversorganisatie Voka als VKW Limburg die me in contact brachten met het Innovatiecentrum. Zij hebben me op hun beurt in contact gebracht met de Universiteit Hasselt en zo zijn we tot een nieuw barometersysteem gekomen dat minstens zo accuraat is als kwikbarometers: een combinatie van een membraan en drukdozen”, aldus Paul Dingens.

Hoe noodzaak tot innovatie leiden kan.

////////////////////////////////////

De technische ontwikkeling is gebaseerd op drukdozen die al in de luchtvaartindustrie gangbaar waren én deze werden geënt op hetzelfde principe wat kwik als resultaat heeft. Kwik zorgt er alleen maar voor dat de druk constant is in de geijkte meetschaal zodat enkel de wisselende luchtdruk in combinatie met de zwaartekracht erop inwerkt. Daaruit kan je dan het veranderde weertype afleiden. “Zonder kwik hebben we nu een ecologisch product waarbij een membraan voor een constante druk zorgt. Eigenlijk een heel eenvoudig principe en even

↑
Innovacelli Barometer
© Dingens Barometers

accuraat als de barometers die al eeuwen bestaan.” De innovatie had nog een bijkomend voordeel: het iken verloopt een stuk eenvoudiger. “Kwikbarometers moeten we vaak bijstellen en dat kunnen particulieren niet zelf, maar met de nieuwe membraanbarometer is het slechts een kwestie van draaien aan een schroefje.”

Nu er een ecologisch evenwaardig product op de markt is, wordt het ook een aandachtspunt om het product opnieuw sexy te maken met meer oog voor het design.

////////////////////////////////////

Een verrassend voordeel, want dat betekent dat het transport een stuk eenvoudiger kan, wat gezien de wereldwijde afzetmarkt een ongeziene troef is. Of de Belgische innovatie met deze kwikloze barometer bijgeschreven mag worden in de rijke geschiedenis met onze Christiaan Huygens die de zogeheten buis van Torricelli dusdanig heeft verbeterd? Zeker wel. Dingens Barometers zet immers een nieuwe standaard, zonder kwik. Niet dat Paul Dingens zijn bedrijf zal gaan promoten als een nieuwe historische grondlegger, maar de noodzaak om van de ene dag op de andere het kwik te laten voor wat het is, heeft wel een belangrijke versnelling veroorzaakt in de methodologie om luchtdruk meetbaar te maken.

Moelijker is het volgens hem om, in het licht van vier eeuwen kwikbarometers, duidelijk te maken dat kwikloze barometers op dezelfde correcte manier de luchtdruk bepalen. “De digitale en mechanische vervangers zijn niet van eenzelfde niveau als de toestellen die we nu ontwikkelen. Dat communiceren is een grote uitdaging”, klinkt het. Op de wereldexpo in Shanghai kreeg Paul Dingens alvast het platform om het verhaal van de Innovacelli toe te lichten en ook de bekende poolreiziger Dixie Dansercoer neemt op expedities Dingens-meetapparatuur mee omwille van de wetenschappelijke accuraatheid.

Innovacelli Barometer
© Dingens Barometers

De barometermarkt blijft fel geplaagd, want afgezien van de grote vraag uit Azië, kan je je afvragen of er hoege-naamd nog veel barometers gekocht worden. “In de particuliere markt is het uiteraard minder dan vroeger. Een barometer was lang het traditionele geschenk voor een huwelijk of jublieum en heler generaties hebben vandaag de dag een barometer in huis, maar de nieuwe generatie koopt het niet.” Nu er een ecologisch evenwaardig product op de markt is, wordt het ook een aandachtspunt om het product opnieuw sexy maken met meer oog voor het design. “We hebben intussen samengewerkt met designer Frans Van Praet die een barometer ontworpen heeft in de vorm van een boemerang. Uiterst ongevoon in onze sector. Bovendien is er voor de afwerking gekozen voor vormalen rubberbanden wat de ecologische boodschap nog extra beklemtoont.”

Het is alvast Paul Dingens wens om nog meer vernieuwend design te lanceren in combinatie met de innovatieve kwikloze techniek en op die manier naar een verkoop van 300 tot zelfs 500 verkochte barometers per jaar te gaan. “Dat is nog steeds ver weg van de vroegere 5.000 barometers die er per jaar de deur uitgingen, maar toch geloof ik in ons product, in dit bedrijf, in het ecologische alternatief. Er liggen nog heel wat opportuniteiten voor ons en ik moet zeggen dat er een tijd geweest is dat ik het veel somberder inzag dan dit.” Of hoe je na de kwik weer monter werken kan.

Christophe De Schauvre voor REcentre
Geïnterviewd / Paul Dingens, Gedelegeerd bestuurder

Dingens Barometers &
Clocks
Genebroekstraat 94
3581 Beverlo
België

www.barometers.com

Sector • Productie van
meetinstrumenten

Oprichtingsjaar • 1965

Aantal werknemers • 5

Jaarlijkse omzet • nvt